

Հաստատվել է «Հայաստանի Հանրապետությունում փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման դեմ տարվող պայքարի հարցերով» միջգերատեսչական հանձնաժողովի 2024թ. դեկտեմբերի 27-ի նիստում

**ՓՈՂԵՐԻ ԼՎԱՑՄԱՆ, ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ԶԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ ՈՉՆՉԱՑՄԱՆ ԶԵՆՔԻ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ 2025-2028ԹԹ.
ԱԶԳԱՅԻՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

Բովանդակություն

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ	3
ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	4
ԳԼՈՒԽ 1. ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	5
ԳԼՈՒԽ 2. ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ	7
ԳԼՈՒԽ 3. ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԳՈՐԾԻՔ	8
Հավելված 1. ՀՀ 2025-2028թթ.-ի ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ ՏՖ դեմ պայքարի ազգային ռազմավարություն և ռազմավարության իրագործման գործողությունների ծրագիր.....	10
Հավելված 2. ՀՀ 2025-2028թթ. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ ՏՖ դեմ պայքարի ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրի իրագործման մոնիտորինգի գործիք	25
Հավելված 3. 2021-2023թթ. ՌԱԳ արդյունքներով վերհանված ՓԼ/ԱՖ մնացորդային ոչսկերը՝ ըստ հիմնական դերակատարների.....	51

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱԱԾ	Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայություն
ԱՆ	Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարություն
ԱԳՆ	Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարություն
ԱՖ	Ահաբեկչության ֆինանսավորում
ԳԴ	Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազություն
ԶՈՁ ՏՖ	Զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորում
ԿԲ	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ
ՀԱՓՀՊ	Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ
ՀԿ	Հակակոռուպցիոն կոմիտե
ՄՀ	Հայաստանի Հանրապետությունում փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման, զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի հարցերով միջգերատեսչական հանձնաժողով
ՈԱԿ	Ոչ առևտրային կազմակերպություն
ՆԳՆ	Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարություն
Ո/Կ	Ոչ կիրառելի
ՊԵԿ	Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտե
ՌԱԳ	Հայաստանի Հանրապետությունում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման ռիսկերի ազգային գնահատում
ՓՊ	Փաստաբանների պալատ
ՓԼ	Փողերի լվացում
ՓԻՕ	Փոխադարձ իրավական օգնություն
ՔԿ	Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտե
ՖԴԿ	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական ռիտարկումների կենտրոն

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն փաստաթղթի նպատակն է ՀՀ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի մասնակիցներին, ներպետական և միջազգային լայն հանրությանը ներկայացնել ՀՀ ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի համակարգի զարգացման տեսլականը՝ 2025-2028թթ. ազգային ռազմավարության, դրա իրագործման գործողությունների ծրագրի և իրագործման նկատմամբ մոնիտորինգի գործիքի կիրառության միջոցով:

Փաստաթղթով ներկայացվում են նաև ՌԱԳ արդյունքներով ՓԼ/ԱՖ մնացորդային ռիսկերը՝ ըստ հիմնական դերակատարների, որոնց հիման վրա կազմվել են սույն ռազմավարությունը և դրանից բխող գործողությունների ծրագիրը:

Սույն փաստաթուղթը հաստատվել է ՀՀ վարչապետի 2019թ.-ի հունվարի 17-ի թիվ 45-Ա որոշմամբ ստեղծված ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի հարցերով Միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից 2024թ. դեկտեմբերի 27-ին՝ 41-րդ նիստում:

ԳԼՈՒԽ 1. ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռազմավարությամբ սահմանվում են ՀՀ ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի համակարգի զարգացման ռազմավարական հիմնական նպատակները, դրանց հասնելու առաջնահերթությունները, այդ առաջնահերթությունների ներքո առկա ռազմավարական խնդիրները և խնդիրներին հասնելուն ուղղված ռազմավարական գործողությունները (տես՝ [Հավելված 1](#)):

ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի 2025-2028թթ. ազգային ռազմավարությունը մշակվել է հիմք ընդունելով 2021-2023թթ. ՌԱԳ գնահատման արդյունքները (տես՝ [Հավելված 3](#)):

Հիմնական նպատակները

ՀՀ ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի համակարգի զարգացման ռազմավարական հիմնական նպատակներն են՝

- Արդիականացնել ՀՀ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգը՝ իրավասու մարմինների և մասնավոր հատվածի ռեսուրսներն առավել ռիսկային ուղղություններով արդյունավետ օգտագործելու համար:
- Օգտագործել նոր և առկա գործիքները ՓԼ տեսանկյունից սպառնալիք ներկայացնող հանցագործությունների դեմ արդյունավետ պայքար իրականացնելու համար՝ հաշվի առնելով փոփոխվող ռիսկային միջավայրը:
- Թույլ չտալ հանցագործների կողմից ՀՀ ֆինանսական համակարգի չարաշահումը, ապահովել հանցագործների նկատմամբ պատժամիջոցների կիրառումը և հանցավոր գույքի բռնագրավումը:

Առաջնահերթությունները և ռազմավարական խնդիրները

Հիմնական նպատակներին հասնելու համար 2025-2028թթ. ռազմավարությունը սահմանում է 5 առաջնահերթություն, դրանց ներքո առկա ռազմավարական խնդիրներ և խնդիրներին հասնելուն ուղղված ռազմավարական գործողություններ:

1. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ ռիսկերը հասկանալը, գնահատելը և զսպելը.

Երկրում առկա ՓԼ/ԱՖ առնչվող ռիսկերը պարբերաբար ենթակա են վերանայման, այդ թվում՝ նոր հանգամանքներ ի հայտ գալու դեպքում: Այդ նպատակով օգտագործվում են ինչպես միջգերատեսչական, այնպես էլ մասնավոր հատվածի հետ համագործակցության

շրջանակում ստացված տվյալները և վերլուծությունները: Ռիսկերի գնահատման արդյունքների հիման վրա ձեռնարկվում են համարժեք միջոցառումներ՝ նախատեսելով համապատասխան գործողություններ:

2. ՓԼ գործերի արդյունավետ քննություն իրականացնելը

Քրեական հետապնդում իրականացնող մարմինները շարունակական կերպով իրականացնում են զուգահեռ ֆինանսական քննություն ՓԼ (այդ թվում՝ միայն ՓԼ, արտերկրում կատարված նախորդող հանցագործություն, երրորդ անձանց կողմից կատարված ՓԼ) և ԱՖ դեպքերը բացահայտելու նպատակով: ՓԼ և ԱՖ գործերը քննվում են ողջամիտ ժամկետներում: Դատարանների կողմից կիրառվում են համաչափ, տարհամոզիչ և արդյունավետ պատասխանատվության միջոցներ ՓԼ և ԱՖ հանցանք կատարած ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ:

3. Արդյունավետ ռիսկահենք վերահսկողություն իրականացնելը

Վերահսկող մարմինները շարունակական կերպով իրականացնում ենք ոլորտային և հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՂՏՖ ռիսկերի գնահատում: Ռիսկերի գնահատման արդյունքների հիման վրա իրականացվում է համարժեք վերահսկողություն՝ առավել ռիսկային ոլորտների և հաշվետու անձանց նկատմամբ ռեսուրսները և վերահսկողական գործիքներն օգտագործելու միջոցով: Ռիսկահենք վերահսկողության նպատակով վերանայվում են վերահսկողական ձեռնարկները, այդ թվում՝ կազմվում են տարեկան վերահսկողության պլան և ժամանակացույց: Ռիսկահենք վերահսկողության արդյունքներով խախտումները հայտնաբերվում են և կիրառվում են արդյունավետ պատասխանատվության միջոցներ:

4. Բռնագրավումն արդյունավետ իրականացնելը

Քրեական հետապնդում իրականացնող մարմինները շարունակական կերպով իրականացնում են զուգահեռ ֆինանսական քննություն նախորդող հանցագործությունից և ՓԼ-ից ստացված հանցավոր գույքը հայտնաբերելու համար: Հանցավոր գույքը արգելադրվում և բռնագրավվում է: Ըստ առանձին նախորդող հանցագործությունների արգելադրման և բռնագրավման մասով վարվում է վիճակագրություն: Երկիրը կիրառում է քրեական արդարադատության այլ միջոցներ հանցավոր գույքը արգելադրելու և բռնագրավելու համար: ՀՀ-ում առկա է արգելադրված և բռնագրավված հանցավոր գույքի կառավարման արդյունավետ կառուցակարգեր:

5. Կանխարգելիչ արդյունավետ միջոցառումներ ձեռնարկելը

Ներգրավված գերատեսչությունները կիրառում են միջոցառումներ ՌԱԳ-ով ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող հանցագործությունների սխեմաների բացահայտման, այդ թվում՝ ՓԼ/ԱՖ կասկածելի իրավիճակներ հայտնաբերելու և ԿԳՀ տրամադրելու կարողություններ զարգացնելու ուղղությամբ: Գնահատվում է ԿԳՀ-ների որակը և տրամադրվում է հետադարձ կապ հաշվետու անձին և վերահսկող մարմնին: Հաշվետու անձինք շարունակական կերպով իրականացնում են Օրենքով նախատեսված կանխարգելիչ գործառնությունները, այդ թվում՝ ապահովվում են ՀՊՈՒ գործընթացների ողջ ծավալով իրականացումը և թիրախային պատժամիջոցներին առնչվող պարտականությունների կատարումը: Երկիրը նպաստում է իրավաբանական անձանց թափանցիկության ապահովմանը: ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից առավել խոցելի ՈԱԿ-ների նկատմամբ կիրառվում են հակազդման համարժեք միջոցառումներ, այդ թվում՝ ռիսկահենք վերահսկողության շարունակական իրականացման միջոցով: Արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում ՓԼ/ԱՖ կասկածելի իրավիճակները բացահայտվում են և կիրառվում են համարժեք կանխարգելիչ միջոցառումներ, այդ թվում՝ դրանց տեղափոխումը կասեցնելու, գույքը արգելադրելու կամ բռնագրավելու միջոցով:

ԳԼՈՒԽ 2. ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀ ՏՖ դեմ պայքարի 2025-2028թթ. ռազմավարության իրագործմանն ուղղված գործողությունների ծրագիրը սահմանում է ռազմավարական հիմնական նպատակներին, առաջնահերթություններին և խնդիրներին հասնելուն ուղղված գործողությունների տեսակները, դրանց իրագործման ժամկետները և պատասխանատու գերատեսչությունները ([Հավելված 1](#)): Այսպես.

Գործողությունների տեսակները՝ գործողությունները դասակարգվում են հետևյալ տեսակների.

- Օրենսդրական, որի ներքո նախատեսվել են իրավական ակտերի մշակման և ընդունման հետ կապված խնդիրներ.
- Ինստիտուցիոնալ, որի ներքո նախատեսվել են իրավասու մարմինների նշանակման կամ փոփոխության հետ կապված խնդիրներ.
- Գործառնական, որի ներքո նախատեսվել են մեթոդաբանությունների կամ ուղեցույցների մշակման հետ կապված խնդիրներ, ինչպես նաև որևէ

գործառույթի առավել արդյունավետ կատարմանն ուղղված և օժանդակ չհանդիսացող գործողություններ.

- Օժանդակ, որի ներքո նախատեսվել են աշխատակազմի ուսուցման հետ կապված խնդիրներ:

Վերջնաժամկետի նախադրեալում՝ հիմք ընդունելով յուրաքանչյուր գործողության լիարժեք կատարման անհրաժեշտ ողջամիտ ժամանակահատվածը՝ սահմանվել են նաև դրանց կատարման վերջնաժամկետները:

Պատասխանատվության սահմանում՝ գործողությունների ծրագրի պատասխանատուները ՄՀ-ի անդամ գերատեսչություններ են և ինքնակարգավորվող կազմակերպությունները՝ ՓՊ-ը և ՀԱՓՀՊ-ը, որոնք սահմանվել են՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գործողության բնույթը և տվյալ գերատեսչության ոլորտային ուղղվածությունը: Ընդ որում, կոնկրետ գործողության համար հիմնական պատասխանատու կարող է լինել ինչպես մեկ գերատեսչություն, այնպես էլ մեկից ավելի գերատեսչություններ՝ յուրաքանչյուրն իր իրավասության շրջանակներում:

ԳԼՈՒԽ 3. ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԳՈՐԾԻՔ

Ռազմավարության և գործողությունների ծրագրի իրագործման հսկողության նպատակով մշակված մոնիտորինգի գործիքը (տես՝ [Հավելված 2](#)) հնարավորություն է տալիս կիսամյակային պարբերականությամբ ստուգել, թե որքանով են իրագործվում ռազմավարական նպատակներին հասնելու համար սահմանված ռազմավարական խնդիրները:

Մոնիտորինգի գործիքը որոշակի կառուցվածքով ներկայացնում է ռազմավարական խնդիրների ներքո նախանշված գործողությունների կատարման ընթացքի գնահատման չափանիշները, առանձին գործողությունների կատարման ընթացքում բացահայտված խոչընդոտները, դրանց վերացման համար անհրաժեշտ ճշգրտող միջոցառումները, ինչպես նաև ռազմավարական խնդիրների ներքո նախանշված գործողությունների իրագործման կարգավիճակը:

Ռազմավարական խնդիրների ներքո նախանշված գործողությունների իրագործման կարգավիճակները սահմանվում են հետևյալ կերպ.

- «Կատարված»՝ միջոցառումն ամբողջությամբ կատարվել է.

- «**Մասնակի կատարված**»՝ միջոցառման կատարման ժամկետը լրացել է, սակայն դրա միայն մի մասն է կատարվել, կամ ոչ բոլոր պատասխանատուներն են միջոցառումն ամբողջությամբ կատարել:
- «**Ընթացքում**»՝ միջոցառման կատարման ժամկետը չի լրացել, սակայն ձեռնարկվել են դրա կատարման ուղղությամբ անհրաժեշտ քայլեր:
- «**Զսկսված**»՝ միջոցառման կատարման ժամկետը չի լրացել, սակայն դրա կատարման ուղղությամբ անհրաժեշտ քայլեր չեն ձեռնարկվել:
- «**Զկատարված**»՝ միջոցառման կատարման ժամկետը լրացել է, սակայն դրա որևէ մասը չի կատարվել:

Ռազմավարության և գործողությունների ծրագրի իրագործման մոնիտորինգը կիսամյակային պարբերականությամբ իրականացնում է ՖԴԿ-ն: Պատասխանատու գերատեսչությունները ՖԴԿ-ին ուղարկվելիք նյութերում ներկայացնում են բավարարման րամասներ գործողությունների ծրագրով սահմանված միջոցառումների կատարման եղանակների կամ չկատարման պատճառների, կատարմանն ուղղված քայլերի պլանավորման և իրականացման ընթացքի մասին:

Ռազմավարության և գործողությունների ծրագրի իրագործման վերաբերյալ տեղեկությունները պատասխանատու գերատեսչությունները ՖԴԿ-ին են ներկայացնում կիսամյակային կտրվածքով՝ մինչև հուլիսի 10-ը և հունվարի 10-ը, իսկ ՖԴԿ-ն մինչև հուլիսի 25-ը և հունվարի 25-ը Ռազմավարության և գործողությունների ծրագրի իրագործման մոնիտորինգի արդյունքները ներկայացնում է ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ:

Մոնիտորինգի գործիքի կիրառման արդյունքում բացահայտված ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶ ՏՖ դեմ պայքարի 2025-2028թթ. ռազմավարության իրագործման թերությունները և ձեռքբերումները ենթակա են ներկայացման ՄՀ-ի հերթական նիստերի ընթացքում:

Հավելված 1. ՀՀ 2025-2028թթ.-ի ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի ազգային ռազմավարություն և ռազմավարության իրագործման գործողությունների ծրագիր

Առաջնահերթություն 1. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ ռիսկերը հասկանալը, գնահատելը և զսպելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գործողության տեսակը	Վերջնաժամկետը	Պատասխանատուներ հիմնական/օժանդակող	
1. Իրականացնել 2024-2026թթ. ՌԱԳ	1.1. Ներգրավված գերատեսչություններից և մասնավոր հատվածից ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկությունների ձեռքբերում, 2024-2026թթ. ՌԱԳ հաշվետվության նախագծերի կազմում, հաստատման ներկայացում	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	ՊԵԿ ԿԲ ԳԴ ՔԿ ՀԿ
	1.2. Վերանայել նոր իր հայտ եկած ռիսկերի կամ հանգամանքների առաջացման դեպքում 2021-2023թթ. ՌԱԳ հաշվետվությունները՝ ռիսկերի արդիականությունն ապահովելու համար	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ՖԴԿ	ԱԱԾ ՆԳՆ ԱՆ ԲԴԽ ՓՊ ՀԱՓՀՊ
2. Իրազեկել 2021-2023թթ. ՌԱԳ-ի արդյունքների վերաբերյալ	2.1 Կազմակերպել ներգրավված գերատեսչությունների և մասնավոր հատվածի ուսուցում 2021-2023թթ. ՌԱԳ արդյունքների վերաբերյալ	Օժանդակ	2025 դեկտեմբեր	ՖԴԿ	

	2.2 Ուղղորդել հաշվետու անձանց ՌԱԳ-ի արդյունքները ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ սեփական ռիսկերի գնահատման շրջանակում օգտագործելու տեսանկյունից	Օժանդակ	2025 դեկտեմբեր	ՖԴԿ ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ	
3. Ապահովել ռիսկերին համարժեք զսպման համապատասխան միջոցառումների առկայությունը	3.1. Վերանայել սույն գործողությունների ծրագիրը՝ 1.2 կետով նախատեսված ՌԱԳ հաշվետվության վերանայման դեպքում կամ ոլորտի վերաբերյալ ՀՀ-ին տրված միջազգային գնահատման արդյունքներով՝ ռիսկերի զսպման հակազդման միջոցառումներ ձեռնարկելու նպատակով	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	ՊԵԿ ԿԲ ԳԴ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԱՆ ԲԴԽ ՓՊ ՀԱՓՀՊ
	3.2. Գործունեության տարեկան ծրագրերով կամ համապատասխան ակտով (որոշում, հրաման, հանձնարարական և այլն) նախատեսել սույն ռազմավարությամբ նախատեսված գործողությունները	Ինստիտուցիոնալ	2025թ. հունիս	ՊԵԿ ԿԲ ԳԴ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԱՆ ԲԴԽ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	

Առաջնահերթություն 2. ՓԼ/ԱՖ գործերի արդյունավետ քննություն իրականացնելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գործողության տեսակը	Վերջնաժամկետը	Պատասխանատուներ հիմնական/օժանդակող	
4. Ապահովել զուգահեռ ֆինանսական քննության շարունակական իրականացումը, այդ թվում՝ ՓԼ/ԱՖ նոր մեթոդների բացահայտման նպատակով	4.1 Ապահովել ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող նախորդող հանցագործությունների ¹ զուգահեռ ֆինանսական քննությամբ զբաղվող իրավապահ մարմինների համարժեք ռեսուրսները՝ առկա աշխատատեղերը համալրելու կամ նոր աշխատատեղեր բացելու միջոցով	Ինստիտուցիոնալ	2026թ. դեկտեմբեր	ՊԵԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ	ԳԴ ԱՆ
	4.2 Կազմակերպել ուսուցումներ հեռահաղորդակցության և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ հափշտակված և թմրամիջոցները իրացնելու հանցագործություններով զուգահեռ ֆինանսական քննություն իրականացնելու թեմաներով՝ ՓԼ հանցագործությունները և նոր մեթոդները բացահայտելու նպատակով	Օժանդակ	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ՔԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԳԴ	
	4.3 Կազմակերպել ուսուցումներ վիրտուալ ակտիվների կիրառմամբ ՓԼ հանցագործությունները բացահայտելու և քննելու վերաբերյալ	Օժանդակ	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ՊԵԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԳԴ	
	4.4 Կազմակերպել ուսուցումներ ՓԼ տարատեսակ դրսևորումները (միայն ՓԼ, արտերկրում կատարված նախորդող հանցագործություն, երրորդ անձանց	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ՊԵԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ	

¹Խարդախություն, վստահված գույքը հափշտակելը, պաշտոնատար անձի կողմից իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելը կամ լիազորություններն անցնելը, հարկերը, տուրքերը կամ այլ վճարներ չվճարելը, թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների կամ դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի) ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու նպատակով կամ դրանք ապօրինի իրացնելը, համակարգչային հափշտակությունը

	կողմից կատարված ՓԼ) բացահայտելու և քննելու վերաբերյալ			ՆԳՆ ԳԴ	
	4.5 Կազմակերպել ուսուցումներ իրավապահ մարմինների կողմից էլեկտրոնային ապացույցների հետ աշխատելու հմտությունները զարգացնելու վերաբերյալ	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ՊԵԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԳԴ	
	4.6 Կազմակերպել ուսուցումներ ֆինանսական հետախուզության տվյալները իրավապահ մարմինների կողմից արդյունավետ օգտագործելու վերաբերյալ	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ՖԴԿ ՊԵԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԳԴ	
	4.7 Ահաբեկչության հետ կապված ազդակների կամ դեպքերի ուսումնասիրության ընթացքում և ահաբեկչության հատկանիշներով նախաձեռնված քրեական վարույթներով իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն ԱՖ դեպքերը հայտնաբերելու կամ բացահայտելու նպատակով	Օժանդակ	2028թ. դեկտեմբեր	ԱԱԾ ՔԿ ԳԴ	
	4.8 Ներառել «ԱՖ հանցագործությունների քննության առանձնահատկությունները» մեթոդական ուղեցույցը իրավապահ մարմինների ուսուցման ծրագրերում	Օժանդակ	2025թ. դեկտեմբեր	ՔԿ ԱԱԾ ԳԴ	
5. Ապահովել ՓԼ գործերի քննությունը ողջամիտ ժամկետներում	5.1 Ձեռնարկել միջոցառումներ ՓԼ և նախորդող հանցագործություններով նախաձեռնված քրեական վարույթներով նշանակված փորձաքննությունների ժամկետները կրճատելու վերաբերյալ՝ անհրաժեշտության դեպքում կատարելով օրենսդրական փոփոխություն	Գործառնական	2028թ. դեկտեմբեր	ԳԴ ԱՆ	ԳԴ ՔԿ ՀԿ ՆԳՆ
	5.2 Կազմակերպել ուսուցումներ միջազգային համագործակցության շրջանակում վարչական փոխօգնության և ՓԻՕ խնդրարկելու հմտությունները զարգացնելու վերաբերյալ, այդ թվում՝ վարչական փոխօգնության և ՓԻՕ հարցման	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ՊԵԿ ԳԴ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ	

	ուղարկման և հարցման պատասխանի ստացման ողջամիտ ժամկետները պահպանելու մասով			ԱՆ	
	5.3 Որդեգրել ընդունելի մոտեցումներ դատաքննության փուլում գտնվող ՓԼ վարույթների քննության ժամկետները կրճատելու վերաբերյալ	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ԲԴԽ	
6. Ապահովել ՓԼ հանցագործությունների համար դատապարտվող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց նկատմամբ արդյունավետ, համաչափ և տարհամոզիչ պատժամիջոցների կիրառումը	6.1 Իրականացնել ուսումնասիրություն 2024-2026թթ. ՓԼ հանցագործության համար դատապարտված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ կիրառվող պատժամիջոցների արդյունավետության, համաչափության և տարհամոզիչ լինելու առնչությամբ	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ ԲԴԽ	

Առաջնահերթություն 3. Արդյունավետ ռիսկահենք վերահսկողություն իրականացնելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գործողության տեսակը	Վերջնաժամկետը	Պատասխանատուներ հիմնական/օժանդակող	
7. Բացահայտել և գնահատել հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ոլորտային և անհատական ռիսկերը	7.1 Վերահսկող մարմնի կողմից իրականացնել հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ռիսկերի ոլորտային ուսումնասիրություն՝ ոլորտային ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ռիսկերը բացահայտելու և գնահատելու նպատակով	Գործառնական	2028թ. դեկտեմբեր	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՖԴԿ ՓՊ	

				ՀԱՓՀՊ	
	7.2 Հաշվետու անձանց ռիսկերի գնահատման նոր մեթոդաբանությունների հիման վրա շարունակել իրականացնել հաշվետու անձանց ռիսկերի գնահատումը՝ առավել ռիսկային հաշվետու անձանց հայտնաբերելու և համարժեք վերահսկողական միջոցառումներ ձեռնարկելու համար:	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՖԴԿ ՀԱՓՀՊ	
8. Ընդլայնել ռիսկահենք վերահսկողությունը	8.1 Վերանայել հաշվետու անձանց ռիսկահենք վերահսկողության ձեռնարկները	Գործառնական	2026թ. դեկտեմբեր	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ	
	8.2 Հաշվետու անձանց ռիսկերի գնահատման արդյունքների հիման վրա մշակել տարեկան վերահսկողական պլան և ժամանակացույց	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՖԴԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ	
	8.3 Կազմակերպել ուսուցումներ վերահսկող մարմնի համար հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ ռիսկերը գնահատելու և ռիսկահենք վերահսկողություն իրականացնելու թեմաներով	Օժանդակ	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՖԴԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ	
	8.4 Դիտարկել հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի գնահատմանը և ռիսկահենք վերահսկողությանն աջակցող ավտոմատացված համակարգերի ներդրման հնարավորությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություններ	Գործառնական	2028թ. դեկտեմբեր	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՖԴԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ	
	8.5 Վերանայել ՖԴԿ-ի կողմից վերահսկվող հաշվետու անձանց նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվության միջոցների տեսակները՝ նախատեսելով, որ նախազգուշացումը որպես պատասխանատվության միջոց կիրառվի ինչպես	Օրենսդրական	2026թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	

	առանձին, այնպես էլ խախտումը վերացնելու հանձնարարականի հետ միաժամանակ				
	8.6 Ուսումնասիրել «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքով փաստաբանական գաղտնիքի և կարգապահական վարույթ հարուցելու հիմքերի հետ կապված կարգավորումները և ըստ անհրաժեշտության կատարել օրենսդրական փոփոխություն՝ արդյունավետ վերահսկողության նպատակով	Օրենսդրական	2027թ. դեկտեմբեր	ԱՆ ՓՊ	ՖԴԿ
	8.7 Դիտարկել վերլուծական գործընթացներում կրիպտոակտիվների հայտնաբերման, կրիպտոակտիվներով կատարված գործարքների վերլուծությանն աջակցող ավտոմատացված համակարգերի ներդրման հնարավորությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություններ	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ԿԲ ՖԴԿ	
	8.8 Բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների տարեկան վերահսկողության պլանում և ժամանակացույցում ներառել կրիպտոակտիվներից բխող ՓԼ/ԱՖ/ՁՈՁՏՖ ռիսկերի զսպման մեխանիզմների ստուգումը և վերահսկողության իրականացումը	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԿԲ	
	8.9 Կրիպտոակտիվների ոլորտը կարգավորող օրենսդրական փաթեթի ընդունումից հետո ներդնել ԿԱԾՄԱ-ների հայտնաբերման, ռիսկերի գնահատման և ռիսկահենք վերահսկողության ընթացակարգեր	Գործառնական	2028թ. դեկտեմբեր	ԿԲ	
9. Ապահովել վերահսկվող անձանց հետ հետադարձ կապը	9.1 Վերահսկվող անձանց պարբերաբար տրամադրել հետադարձ կապ ռիսկերի գնահատման արդյունքների և վերահսկողական ակնկալիքների վերաբերյալ	Օժանդակ	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՖԴԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ	
	9.2 Կազմակերպել ուսուցումներ վերահսկվող անձանց, այդ թվում՝ ԿԱԾՄԱ-ների համար ՓԼ/ԱՖ սեփական ռիսկերը բացահայտելու, գնահատելու և	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՖԴԿ	

	ներքին հսկողության համարժեք մեխանիզմներ ներդնելու թեմաներով			ՓՊ ՀԱՓՀՊ	
--	---	--	--	-------------	--

Առաջնահերթություն 4. Բռնագրավումն արդյունավետ իրականացնելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գործողության տեսակը	Վերջնաժամկետը	Պատասխանատուներ հիմնական/օժանդակող	
10. Հայտնաբերել, արգելադրել և բռնագրավել նախորդող հանցագործությունների և ՓԼ կատարման արդյունքում ստացված հանցավոր գույքը ²	10.1. Իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն հեռահաղորդակցության և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ հափշտակված և թմրամիջոցների իրացումից ստացված միջոցների, այդ թվում՝ արտասահմանյան ծագում ունեցող միջոցների օգտագործումից առաջացած եկամուտները հայտնաբերելու, արգելադրելու և բռնագրավելու նպատակով	Գործառնական	2028թ. դեկտեմբեր	ՔԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԳԴ	
	10.2 Իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն կոռուպցիոն հանցագործություններից ստացված միջոցների, այդ թվում՝ արտերկիր փոխանցած միջոցների օգտագործումից առաջացած եկամուտները հայտնաբերելու, արգելադրելու և բռնագրավելու նպատակով	Գործառնական	2028թ. դեկտեմբեր	ՀԿ ԳԴ	
	10.3 Իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն հարկային հանցագործություններից ստացված միջոցների օգտագործումից առաջացած եկամուտները հայտնաբերելու, արգելադրելու և բռնագրավելու նպատակով	Գործառնական	2028թ. դեկտեմբեր	ՔԿ ԳԴ ՊԵԿ	

² Հանցավոր գույքը ներառում է ՀՀ ՔՕ-ի 121-րդ հոդվածով նախատեսված գույքը:

	10.4 Կազմակերպել ուսուցում հանցավոր գույքի հայտնաբերման, արգելադրման, բռնագրավման թեմաներով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԳԴ ՊԵԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԲԴԽ	
	10.5 Մշակել հանցավոր գույքի հայտնաբերման, արգելադրման և բռնագրավման պրակտիկայի վերաբերյալ մեթոդական ուղեցույց	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ԳԴ ԱՆ	ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ ԲԴԽ
	10.6 Կազմակերպել ուսուցում առանց մեղադրական դատավճռի գույքի բռնագանձման թեմայով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԳԴ	
11.Ապահովել ըստ առանձին նախորդող հանցագործությունների մասով հանցավոր գույքի արգելադրման և բռնագրավման ցուցանիշների վերաբերյալ վիճակագրական տվյալների վարումը	11.1 Վարել վիճակագրություն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններից ստացված հանցավոր գույքի ծավալների մասով ³ երկրում հանցավոր գույքի ծավալներն ըստ առանձին նախորդող հանցագործությունների գնահատելու նպատակով	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԳԴ	ՖԴԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ

³ Հանցավոր գույքի ծավալների մեջ չներառել 4.1.9-րդ կետով նախատեսված տուժողներին պատճառված վնասը:

	11.2. Վարել վիճակագրություն ըստ առանձին նախորդող հանցագործությունների կատարման արդյունքում առաջացած հանցավոր գույքի արգելադրման մասով ⁴ երկրում արգելադրված հանցավոր գույքի ծավալներն ըստ առանձին նախորդող հանցագործությունների գնահատելու նպատակով	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԳԴ	ՖԴԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ
	11.3. Վարել վիճակագրություն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններով պետությանը, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատճառված վնասի, վնասի վերականգնման նպատակով արգելադրված գույքի և փաստացի վերականգնված վնասի մասով՝ երկրում տուժողներին պատճառված վնասի, վնասի վերականգման նպատակով արգելադրված գույքի և փաստացի վերականգնված վնասի ծավալներն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններով գնահատելու նպատակով	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԳԴ	ՖԴԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ
	11.4 Բարելավել ՀՀ կենտրոնական բանկի 27.06.2023թ. թիվ 93-Ա որոշմամբ սահմանված՝ նախորդող հանցագործությունների և ՓԼ դատական վարույթներին առնչվող վիճակագրական տվյալների վարումը և տրամադրումը, այդ թվում՝ էլեկտրոնային արդարադատության ներդրման շրջանակներում դրանց թվայնացման և ավտոմատ վարման եղանակով	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ԲԴԽ ԱՆ	ՖԴԿ

⁴ Արգելադրված հանցավոր գույքի ծավալների մեջ չներառել 4.1.9-րդ կետով նախատեսված տուժողներին պատճառված վնասը վերականգնելու նպատակով արգելադրված գույքը:

12. Ապահովել գույքի արդյունավետ կառավարումը	12.1 Ուսումնասիրել արգելադրված և բռնագրավված գույքի կառավարմանն առնչվող առկա ՀՀ կառուցակարգերը և միջազգային փորձը գույքի կառավարման արդյունավետ համակարգ ներդնելու տեսանկյունից	Գործառնական	2026թ. դեկտեմբեր	ԳԴ ԱՆ	ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ
	12.2 12.1-րդ կետում կատարված ուսումնասիրության արդյունքներով ըստ անհրաժեշտության նախաձեռնել օրենսդրական փոփոխություն արգելադրված և բռնագրավված գույքի կառավարման հիմնադրամ ներդնելու նպատակով	Օրենսդրական	2027թ. դեկտեմբեր	ԱՆ ԳԴ	ՊԵԿ ՔԿ ՀԿ ԱԱԾ ՆԳՆ

Առաջնահերթություն 5. Կանխարգելիչ արդյունավետ միջոցառումներ ձեռնարկելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գործողության տեսակը	Վերջնաժամկետը	Պատասխանատուներ հիմնական/օժանդակող	
13. Բարձրացնել ՌԱԳ-ով ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող հանցագործությունների սխեմաների բացահայտման, այդ թվում՝ ՓԼ/ԱՖ կասկածելի իրավիճակներ հայտնաբերելու և ԿԳՀ տրամադրելու կարողությունները	13.1 Հաշվետու անձանց համար կազմակերպել ուսուցումներ՝ ՌԱԳ-ով ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող նախորդող հանցագործությունների և ՓԼ սխեմաների բացահայտման թեմաներով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	
	13.2 Վերահսկող մարմինների համար կազմակերպել ուսուցումներ՝ տեղերում և հեռակա վերահսկողության շրջանակներում ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող հանցագործության սխեմաների բացահայտման ուղղությամբ հաշվետու անձի ներքին հսկողական համակարգերի պատշաճ առկայությունը ստուգելու թեմաներով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	

	13.3 Կազմակերպել ուսուցումներ ոչ ֆինանսական հաստատությունների և անձանց համար ՓԼ/ԱՖ կասկածելի չափանիշներ հայտնաբերելու և ԿԳՀ տրամադրելու կարողությունները բարձրացնելու թեմաներով	Օժանդակ	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԱՆ ՊԵԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	
	13.4 Կազմակերպել ուսուցում վերահսկող մարմինների և հաշվետու անձանց համար կրիպտոակտիվների շրջանառությունից բխող ՓԼ/ԱՖ ռիսկերը բացահայտելու և կանխարգելելու թեմաներով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԱՆ ՊԵԿ ԿԲ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	
	13.5 Գնահատել ԿԳՀ-ների տրամադրման որակը և տրամադրել հետադարձ կապ հաշվետու անձանց և վերահսկող մարմիններին	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ՖԴԿ	
	13.6 13.5 կետում տրամադրված ԿԳՀ-ների որակի գնահատման արդյունքների հիման վրա ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցառումներ՝ ԿԳՀ-ի որակը բարձրացնելու նպատակով	Գործառնական	Տարեկան առնվազն մեկ անգամ	ԿԲ ԱՆ ՊԵԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ	ՖԴԿ
	13.7 Կազմակերպել ուսուցում ՖԴԿ աշխատակիցների համար սպառնալիք ներկայացնող հանցագործությունների արդյունքում ՓԼ սխեմաների և նոր մեթոդների բացահայտման կարողությունը բարելավելու նպատակով	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	
	13.8 Վերանայել ՓԼ/ԱՖ կասկածելիության չափանիշները	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	
	13.9 Մշակել կրիպտոակտիվների կիրառմամբ ՓԼ/ԱՖ կասկածելիության չափանիշներ	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	
14.Ապահովել ՀՊՈՒ-ի գործընթացների շարունակական իրականացումը:	14.1 Կազմակերպել ուսուցում ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց համար՝ ՀՊՈՒ-ի գործընթացների իրականացման, այդ թվում՝ գույքի ծագման աղբյուրը և իրական շահառուներին պարզելու թեմաներով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԱՆ ՊԵԿ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	
	14.2. Ձեռնարկել միջոցառումներ դրամական փոխանցում իրականացնող անձանց կողմից քարտից քարտ փոխանցումների, էլեկտրոնային	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ԿԲ	

	դրամապանակներից բանկային հաշիվներին կամ բանկային քարտերին իրականացված փոխանցումների և հակառակ ուղղությամբ փոխանցումների, օտարերկրյա վճարային համակարգերի միջոցով իրականացվող քարտից քարտ փոխանցումների, ավտոմատ ինքնասպասարկման տերմինալներով դրամական միջոցների կանխիկ մուտքագրումների դեպքում նույնականացման տվյալների ձեռքբերման և պահպանման ուղղությամբ պատշաճ գործիքակազմի առկայությունը ապահովելու տեսանկյունից				
	14.3 Նախաձեռնել օրենսդրական փոփոխություն 50 մլն դրամը գերազանցող անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքների համար պարտադիր նոտարական վավերացման պահանջ սահմանելու վերաբերյալ	Օրենսդրական	2025թ. դեկտեմբեր	ԱՆ	ՖԴԿ
15. Բարձրացնել թիրախային պատժամիջոցների իմպլեմենտացմանն առնչվող կարողությունները	15.1 Կազմակերպել հաշվետու անձանց և ներգրավված գերատեսչությունների աշխատակիցների շարունակական ուսուցումը, այդ թվում՝ ըստ նպատակահարմարության, միջազգային գործընկերների աջակցությամբ, ՄԱԿ ԱԽ 1267, 1373 և դրանց հաջորդող բանաձևերով նախատեսված թիրախային ֆինանսական պատժամիջոցներին առնչվող պարտականությունների, ինչպես նաև պատժամիջոցներից խուսափելու մեթոդների և ռիսկերի թեմայով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԱՆ ՊԵԿ ԿԲ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	
	15.2 Կազմակերպել հաշվետու անձանց և իրավասու պետական մարմինների աշխատակիցների ուսուցումը, այդ թվում՝ ըստ նպատակահարմարության, միջազգային գործընկերների աջակցությամբ, ՀՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի վերաբերյալ ՄԱԿ ԱԽ 1718, 1737 և դրանց հաջորդող բանաձևերով նախատեսված թիրախային ֆինանսական պատժամիջոցներին առնչվող պարտականությունների, ինչպես նաև	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ԱՆ ՊԵԿ ԿԲ ՓՊ ՀԱՓՀՊ ՖԴԿ	

	պատժամիջոցներից խուսափելու մեթոդների և ռիսկերի թեմայով				
	15.3 Մշակել ՀՈՁՏՖ կասկածելիության չափանիշներ	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	
16. Նպաստել իրավաբանական անձանց թափանցիկության ապահովմանը	16.1 Դիտարկել ՀՀ կենտրոնական բանկի բանկային հաշիվների ռեեստրի իրավաբանական անձանց իրական շահառուի տվյալներով համալրման հնարավորությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություն	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	ԱՆ
	16.2 16.1 կետով սահմանված ուսումնասիրության արդյունքում դիտարկել համապատասխան իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտությունը	Օրենսդրական	2026թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	ԱՆ
	16.3 Դիտարկել հաշվետու անձանց ազդակների հիման վրա իրական շահառուների տվյալների անհամապատասխանությունների հաղորդման ընթացակարգերի ներդրման անհրաժեշտությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություն	Գործառնական	2025թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	ԱՆ
	16.4 16.3 կետով սահմանված ուսումնասիրության արդյունքում դիտարկել համապատասխան իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտությունը	Օրենսդրական	2026թ. դեկտեմբեր	ՖԴԿ	ԱՆ
17. Ապահովել ԱՖ տեսանկյունից առավել խոցելի ՈԱԿ-ի կողմից ԱՖ չարաշահման և ռիսկի հակազդման համարժեք միջոցառումների կիրառումը, այդ թվում՝ ռիսկահենք վերահսկողության շարունակական իրականացման միջոցով	17.1 Կազմակերպել ուսուցում ԱՖ տեսանկյունից առավել խոցելի ՈԱԿ-ի համար՝ ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից վերջինների խոցելիությունների և դրանց հակազդման համարժեք միջոցառումներ կիրառելու վերաբերյալ	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ՊԵԿ	ՖԴԿ
	17.2 Բարելավել վերահսկող մարմնի կողմից ՈԱԿ-ների նկատմամբ ռիսկահենք վերահսկողության գործիքակազմը՝ ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից առավել խոցելի ՈԱԿ-ների	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ՊԵԿ	ՖԴԿ

	նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով, այդ թվում՝ անհրաժեշտության դեպքում ռիսկահենք վերահսկողության ձեռնարկի վերանայման միջոցով				
	17.3 Իրազեկել ՈԱԿ-ներին նվիրատվություններ կատարած անձանց(դոնորների)՝ ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից ՈԱԿ-ների խոցելիության վերաբերյալ	Օժանդակ	2028թ. դեկտեմբեր	ՊԵԿ ՖԴԿ	
18. Բարձրացնել արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում ՓԼ/ԱՖ կասկածելի իրավիճակների բացահայտման կարողությունները և ապահովել համարժեք կանխարգելիչ միջոցառումների կիրառումը	18.1 Կազմակերպել ուսուցում արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում ՓԼ/ԱՖ կասկածելի չափանիշների, այդ թվում՝ առանց հայտարարագրման կամ կեղծ հայտարարագրման դեպքերը բացահայտելու, գույքը արգելադրելու և բռնագրավելու թեմաներով	Օժանդակ	Առնվազն երկու տարին մեկ անգամ	ՊԵԿ	ՖԴԿ
	18.2 Կատարել ուսումնասիրություն արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում առանց հայտարարագրման, կեղծ հայտարարագրման կամ օրենքով նախատեսված այլ խախտումների դեպքում կիրառված կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ, այդ թվում՝ նախաձեռնված վարչական և քրեական վարույթների, դրանց շրջանակում արգելադրված և բռնագրավված գույքի ցուցանիշների վերաբերյալ	Գործառնական	2027թ. դեկտեմբեր	ՊԵԿ ՔԿ	ՖԴԿ

Հավելված 2. ՀՀ 2025-2028թթ. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի ազգային ուղղվածության գործողությունների ծրագրի իրագործման մոնիտորինգի գործիք

Առաջնահերթություն 1. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁ ՏՖ ռիսկերը հասկանալը, գնահատելը և զսպելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գնահատման չափանիշներ		Հայտնաբերված խոչընդոտներ	Ճշգրտող միջոցառումներ	Իրագործման կարգավիճակ
		Որակական	Քանակական			
1. Իրականացնել 2024-2026թթ. ՌԱԳ	1.1. Ներգրավված գերատեսչություններից և մասնավոր հատվածից ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկությունների ձեռքբերում, 2024-2026թթ. ՌԱԳ հաշվետվության նախագծերի կազմում, հաստատման ներկայացում	ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ազգային ռիսկերը պատկերացնելը և հասկանալը	ՌԱԳ հաշվետվությունների առկայությունը			
	1.2. Վերանայել նոր իր հայտ եկած ռիսկերի կամ հանգամանքների առաջացման դեպքում 2021-2023թթ. ՌԱԳ հաշվետվությունները՝ ռիսկերի արդիականությունն ապահովելու համար:	ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ազգային ռիսկերի արդիականությունը	Ո/Կ			
2. Իրագեկել 2021-2023թթ. ՌԱԳ-ի արդյունքների վերաբերյալ	2.1 Կազմակերպել ներգրավված գերատեսչությունների և մասնավոր հատվածի ուսուցում 2021-2023թթ. ՌԱԳ արդյունքների վերաբերյալ:	ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ազգային ռիսկերի արդյունքների վերաբերյալ իրագեկվածությունը	Ո/Կ			

	2.2 Ուղղորդել հաշվետու անձանց ՌԱԳ-ի արդյունքները ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ սեփական ռիսկերի գնահատման շրջանակում օգտագործելու տեսանկյունից:	ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ազգային և սեփական ռիսկերի վերաբերյալ պատկերացումները	Ո/Կ			
3. Ապահովել ռիսկերին համարժեք համապատասխան միջոցառումների առկայությունը	3.1. Վերանայել սույն գործողությունների ծրագիրը՝ 1.2 կետով նախատեսված ՌԱԳ հաշվետվության վերանայման դեպքում կամ ոլորտի վերաբերյալ ՀՀ-ին տրված միջազգային գնահատման արդյունքներով՝ ռիսկերի զսպման հակազդման համապատասխան միջոցառումներ նախատեսելու համար:	ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ազգային ռիսկերի և դրանց հիման վրա մշակված գործողությունների ծրագրերի համահունչությունը և հակազդման համապատասխան միջոցառումների առկայությունը	Վերանայված գործողությունների ծրագրերի առկայությունը			
	3.2. Գործունեության տարեկան ծրագրերով կամ համապատասխան ակտով (որոշում, հրաման, հանձնարարական և այլն) նախատեսել սույն ռազմավարությամբ նախատեսված գործողությունները	ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի միասնական քաղաքականության ձևավորում	Գործունեության ն տարեկան ծրագրերում սույն ռազմավարությամբ նախատեսված միջոցառումներ ի սահմանում			

Առաջնահերթություն 2. ՓԼ/ԱՖ գործերի արդյունավետ քննություն իրականացնելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գնահատման չափանիշներ		Հայտնաբերված խոչընդոտներ	Ճշգրտող միջոցառումներ	Իրագործման կարգավիճակ
		Որակական	Քանակական			
4. Ապահովել զուգահեռ ֆինանսական քննության շարունակական իրականացումը, այդ թվում՝ ՓԼ/ԱՖ նոր մեթոդների բացահայտման նպատակով	4.1 Ապահովել ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող նախորդող հանցագործությունների ⁵ զուգահեռ ֆինանսական քննությամբ զբաղվող իրավապահ մարմինների համարժեք ռեսուրսները՝ առկա աշխատատեղերը համալրելու կամ նոր աշխատատեղեր բացելու միջոցով	Համարժեք ռեսուրսների առկայությունը	Ըստ թափուր աշխատատեղերի կամ նոր աշխատատեղերի քանակի			
	4.2 Կազմակերպել ուսուցումներ հեռահաղորդակցության և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ հափշտակված և թմրամիջոցները իրացնելու հանցագործություններով զուգահեռ ֆինանսական քննություն իրականացնելու թեմաներով՝ ՓԼ հանցագործությունները և նոր մեթոդները բացահայտելու նպատակով:	Զուգահեռ ֆինանսական քննության պրակտիկայի ձևավորումը	ՓԼ տարատեսակ դրսևորումների (միայն ՓԼ, արտերկրում կատարված նախորդող հանցագործություն, երրորդ անձանց կողմից կատարված ՓԼ) հատկանիշներով նախաձեռնված քրեական վարույթների քանակը			
	4.3 Կազմակերպել ուսուցումներ վիրտուալ ակտիվների կիրառմամբ ՓԼ հանցագործությունները բացահայտելու և քննելու վերաբերյալ:					
	4.4 Կազմակերպել ուսուցումներ ՓԼ տարատեսակ դրսևորումները (միայն ՓԼ, արտերկրում կատարված					

⁵Խարդախություն, վստահված գույքը հափշտակելը, պաշտոնատար անձի կողմից իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելը կամ լիազորություններն անցնելը, հարկերը, տուրքերը կամ այլ վճարներ չվճարելը, թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների կամ դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի) ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու նպատակով կամ դրանք ապօրինի իրացնելը, համակարգչային հափշտակությունը

	Նախորդող հանցագործություն, երրորդ անձանց կողմից կատարված ՓԼ) բացահայտելու և քննելու վերաբերյալ:					
	4.5 Կազմակերպել ուսուցումներ իրավապահ մարմինների կողմից էլեկտրոնային ապացույցների հետ աշխատելու հմտությունները զարգացնելու վերաբերյալ:					
	4.6 Կազմակերպել ուսուցումներ ֆինանսական հետախուզության տվյալները իրավապահ մարմինների կողմից արդյունավետ օգտագործելու վերաբերյալ:	Ֆինանսական հետախուզությա ն տվյալների օգտագործման պրակտիկայի ծնավորումը	ՖԴԿ- տրամադրած ծանուցումների և հարցման պատասխաններ ի հիման վրա նախաձեռնված քրեական վարույթների քանակը			
	4.7 Ահաբեկչության հետ կապված ազդակների կամ դեպքերի ուսումնասիրության ընթացքում և ահաբեկչության հատկանիշներով նախաձեռնված քրեական վարույթներով իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն ԱՖ դեպքերը բացահայտելու նպատակով	Զուգահեռ ֆինանսական քննության պրակտիկայի ծնավորումը	ԱՖ հանցակազմով նախաձեռնված քրեական վարույթների քանակը			
	4.8 Ներառել «ԱՖ- հանցագործությունների քննության առանձնահատկությունները» մեթոդական ուղեցույցը իրավապահ մարմինների ուսուցման ծրագրերում					

5. Ապահովել ՓԼ գործերի քննությունը ողջամիտ ժամկետներում	5.1 Ձեռնարկել միջոցառումներ ՓԼ և նախորդող հանցագործություններով նախաձեռնված քրեական վարույթներով նշանակված փորձաքննությունների ժամկետները կրճատելու վերաբերյալ՝ անհրաժեշտության դեպքում կատարելով օրենսդրական փոփոխություն	Ողջամիտ ժամկետներում փորձագիտակա ն եզրակացությունների ստացումը	Փորձագիտակա ն եզրակացությունների քանակը			
	5.2 Կազմակերպել ուսուցումներ միջազգային համագործակցության շրջանակում վարչական փոխօգնության և ՓԻՕ խնդրարկելու հմտությունները զարգացնելու վերաբերյալ, այդ թվում՝ վարչական փոխօգնության և ՓԻՕ հարցման ուղարկման և հարցման պատասխանի ստացման ողջամիտ ժամկետները պահպանելու մասով	Ողջամիտ ժամկետներում որակյալ հարցումների ուղարկումը և ստացումը	Ուղարկված և ստացված հարցումների քանակը			
	5.3 Որդեգրել ընդունելի մոտեցումներ դատաքննության փուլում գտնվող ՓԼ վարույթների քննության ժամկետները կրճատելու վերաբերյալ	Ողջամիտ ժամկետներում դատական վարույթում գտնվող ՓԼ գործերի քննությունը և ավարտումը	ՓԼ դատավճիռների քանակը			

6. Ապահովել ՓԼ հանցագործությունների համար դատապարտվող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց նկատմամբ արդյունավետ, համաչափ և տարհամոզիչ պատժամիջոցների կիրառումը	6.1 Իրականացնել ուսումնասիրություն 2024-2026թթ. ՓԼ հանցագործության համար դատապարտված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ կիրառվող պատժամիջոցների արդյունավետության, համաչափության և տարհամոզիչ լինելու առնչությամբ	ՓԼ հանցակազմով դատապարտված անձանց նկատմամբ կիրառվել են արդյունավետ, համաչափ և տարհամոզիչ պատժամիջոցներ	ՓԼ հանցակազմով դատապարտված անձանց նկատմամբ կիրառված արդյունավետության, համաչափության և տարհամոզիչ լինելու վերաբերյալ եզրահանգումներ. ՓԼ հանցակազմով դատապարտված ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց քանակը, կիրառված պատժամիջոցների տեսակը			
---	---	--	--	--	--	--

Առաջնահերթություն 3. Արդյունավետ ռիսկահենք վերահսկողություն իրականացնելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գնահատման չափանիշներ		Հայտնաբերված խոչընդոտներ	Ճշգրտող միջոցառումներ	Իրագործման կարգավիճակ
		Որակական	Քանակական			
7. Բացահայտել և գնահատել հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ	7.1 Իրականացնել հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ռիսկերի ոլորտային ուսումնասիրություն՝	Վերահսկող մարմնի կողմից հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ոլորտային ռիսկերը	Հաշվետու անձանց ոլորտային ռիսկերի գնահատման վերաբերյալ			

ոլորտային և անհատական ռիսկերը	ոլորտային ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ռիսկերը բացահայտելու և գնահատելու նպատակով	պատկերացնելը և հասկանալը	վերլուծական փաստաթուղթ			
	7.2 Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ռիսկերի գնահատման նոր մեթոդաբանությունների հիման վրա շարունակել իրականացնել հաշվետու անձանց ռիսկերի գնահատումը՝ առավել ռիսկային հաշվետվություն տրամադրող անձանց հայտնաբերելու և համարժեք վերահսկողական միջոցառումներ ձեռնարկելու համար	Հաշվետու անձանց անհատական ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ռիսկերը պատկերացնելը և հասկանալը Առավել ռիսկային հաշվետու անձանց տարանջատելը	Հաշվետու անձանց անհատական ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ռիսկերի գնահատման վերաբերյալ վերլուծական փաստաթղթեր			
8. Ընդլայնել ռիսկահենք վերահսկողությունը	8.1 Վերանայել հաշվետու անձանց ռիսկահենք վերահսկողության ձեռնարկները	Ռիսկահենք վերահսկողության պրակտիկայի ձևավորումը	Հաշվետու անձանց ռիսկահենք վերահսկողության վերանայված ձեռնարկ կամ նոր ձեռնարկ			
	8.2 Հաշվետու անձանց ռիսկերի գնահատման արդյունքների հիման վրա մշակել տարեկան վերահսկողական պլան և ժամանակացույց		Տարեկան վերահսկողության պլան և ժամանակացույց			
	8.3 Կազմակերպել ուսուցումներ վերահսկող մարմնի համար հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ ռիսկերը գնահատելու և		Ո/Կ			

	ռիսկահենք վերահսկողություն իրականացնելու թեմաներով					
	8.4 Դիտարկել հաշվետու անձանց ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի գնահատմանը և ռիսկահենք վերահսկողությանն աջակցող ավտոմատացված համակարգերի ներդրման հնարավորությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություններ	ՓԼ/ԱՖ/ՁՈՁՏՖ ռիսկերի գնահատման և ռիսկահենք վերահսկողության ավտոմատացված համակարգերի և դրանց ներդրման հնարավորության վերաբերյալ պատկերացումները	ՓԼ/ԱՖ/ՁՈՁՏՖ ռիսկերի գնահատման և ռիսկահենք վերահսկողությանը աջակցող ավտոմատացված համակարգերի ներդրման հնարավորության վերաբերյալ ուսումնասիրության նյութի առկայությունը			
	8.5 Վերանայել ՖԴԿ-ի կողմից վերահսկվող անձանց նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվության միջոցների տեսակները՝ նախատեսելով, որ նախազգուշացումը որպես պատասխանատվության միջոց կիրառվի ինչպես առանձին, այնպես էլ խախտումը վերացնելու հանձնարարականի հետ միաժամանակ	ՖԴԿ-ի կողմից վերահսկվող անձանց նկատմամբ ՓԼ/ԱՖ պահանջների խախտման համար պատասխանատվությ ան միջոցների շրջանակի լայն կիրառումը	Որպես պատասխանատվությա ն միջոց նախազգուշացումը որպես առանձին և խախտումը վերացնելու հանձնարարականի հետ համատեղ նախատեսելու վերաբերյալ օրենսդրական ակտի առկայությունը			
	8.6 Ուսումնասիրել «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքով փաստաբանական գաղտնիքի և կարգապահական	Ռիսկահենք վերահսկողության հետ կապված խոչընդոտների վերացումը և արդյունավետ	Ռիսկահենք վերահսկողության հետ կապված խոչընդոտների բացակայության առնչությամբ			

	վարույթ հարուցելու հիմքերի հետ կապված կարգավորումները և ըստ անհրաժեշտության կատարել օրենսդրական փոփոխություն՝ արդյունավետ վերահսկողության նպատակով:	վերահսկողության իրականացումը	ուսումնասիրության նյութի կամ օրենսդրական ակտի առկայություն			
	8.7 Դիտարկել վերլուծական գործընթացներում կրիպտոակտիվների հայտնաբերման, կրիպտոակտիվներով կատարված գործարքների վերլուծությանն աջակցող ավտոմատացված համակարգերի ներդրման հնարավորությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություններ	Վերլուծական գործընթացներում կրիպտոակտիվների հայտնաբերման, դրանցով կատարված գործարքների վերլուծությանն աջակցող ավտոմատացված համակարգերի արդյունավետության վերաբերյալ պատկերացումները	Կրիպտոակտիվների հայտնաբերման, դրանցով կատարված գործարքների վերլուծությանն աջակցող ավտոմատացված համակարգերի ներդրման հնարավորության վերաբերյալ ուսումնասիրության նյութի առկայությունը			
	8.8 Բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների տարեկան վերահսկողության պլանում և ժամանակացույցում ներառել կրիպտոակտիվներից բխող ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ռիսկերի զսպման մեխանիզմների	Բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների մոտ կրիպտոակտիվներից բխող ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ռիսկերի ներքին հսկողական արդյունավետ համակարգերի առկայությունը	Տարեկան վերահսկողության պլանում և ժամանակացույցում կրիպտոակտիվներից բխող ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՀՏՖ ռիսկերի զսպման մեխանիզմների ստուգման նախատեսում. Ստուգման կամ հեռակա			

	ստուգումը և վերահսկողության իրականացումը		վերահսկողության քանակը, հախտումների հայտնաբերման դեպքում՝ դրանց բնույթը և քանակը Պատասխանատվության միջոցի կիրառման դեպքում դրանց տեսակը և քանակը			
	8.9 Կրիպտոակտիվների ոլորտը կարգավորող օրենսդրական փաթեթի ընդունումից հետո ներդնել ԿԱԾՄԱ-ների հայտնաբերման, ռիսկերի գնահատման և ռիսկահենք վերահսկողության ընթացակարգեր	ԿԱԾՄԱ-ների նկատմամբ արդյունավետ ռիսկահենք վերահսկողության ներդրումը	ԿԱԾՄԱ-ների հայտնաբերման, ռիսկերի գնահատման և ռիսկահենք վերահսկողության իրականացման ընթացակարգերի առկայությունը			
9. Ապահովել վերահսկվող անձանց հետ հետադարձ կապը	9.1 Վերահսկվող անձանց պարբերաբար տրամադրել հետադարձ կապ ռիսկերի գնահատման արդյունքների և վերահսկողական ակնկալիքների վերաբերյալ	ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ ռիսկերի և վերահսկողական ակնկալիքների վերաբերյալ իրազեկման պրակտիկայի ձևավորումը	Ո/Կ			
	9.2 Կազմակերպել ուսուցումներ վերահսկվող անձանց, այդ թվում՝ ԿԱԾՄԱ-ների համար ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ սեփական ռիսկերը բացահայտելու, գնահատելու և ներքին հսկողության համարժեք	ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՁՏՖ սեփական ռիսկերի և դրանց հակազդման մեխանիզմների վերաբերյալ պատկերացումները	Ո/Կ			

	մեխանիզմներ ներդնելու թեմաներով:					
--	-------------------------------------	--	--	--	--	--

Առաջնահերթություն 4. Բռնագրավումն արդյունավետ իրականացնելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գնահատման չափանիշներ		Հայտնաբերված խոչընդոտներ	Ճշգրտող միջոցառումներ	Իրագործման կարգավիճակ
		Որակական	Քանակական			
10. Հայտնաբերել, արգելադրել և բռնագրավել նախորդող հանցագործությունների և ՓԼ կատարման արդյունքում ստացված հանցավոր գույքը ⁶ :	10 .1. Իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն հեռահաղորդակցության և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ հափշտակված և թմրամիջոցների իրացումից ստացված միջոցների, այդ թվում՝ արտասահմանյան ծագում ունեցող միջոցների օգտագործումից	Հանցավոր գույքի օգտագործումից ստացված եկամուտների կամ դրան համարժեք գույքի հայտնաբերման, արգելադրման և բռնագրավման պրակտիկայի ձևավորումը	Հանցավոր գույքի օգտագործումից ստացված եկամուտների կամ դրան համարժեք գույքի բռնագրավման դեպքեր քանակ և բռնագրավված գույքի ծավալը. ՀՀ-ում կատարված նախորդող հանցագործությունների մասով բռնագրավման			

⁶ Հանցավոր գույքը ներառում է ՀՀ ՔՕ-ի 121-րդ հոդվածով նախատեսված գույքը:

	առաջացած եկամուտները կամ դրան համարժեք գույքը հայտնաբերելու, արգելադրելու և բռնագրավելու նպատակով:		դեպքերի քանակը և միջոցների ծավալը.			
	10.2 Իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն կոռուպցիոն հանցագործություններ ից ստացված միջոցների, այդ թվում՝ արտերկիր փոխանցած միջոցների օգտագործումից առաջացած եկամուտները հայտնաբերելու, արգելադրելու և բռնագրավելու նպատակով:		Այլ երկրներում կատարված նախորդող հանցագործություններ ի մասով բռնագրավման դեպքերի քանակը և միջոցների ծավալը.			
	10.3 Իրականացնել զուգահեռ ֆինանսական քննություն հարկային հանցագործություններ ից ստացված միջոցների օգտագործումից առաջացած եկամուտները հայտնաբերելու, արգելադրելու և		Այլ երկրներ փոխանցված կամ տեղափոխված միջոցների մասով բռնագրավման դեպքերի քանակը և միջոցների ծավալը.			

	բոնագրավելու նպատակով:					
	10.4 Կազմակերպել ուսուցում հանցավոր գույքի հայտնաբերման, արգելադրման, բոնագրավման թեմաներով					
	10.5 Մշակել հանցավոր գույքի հայտնաբերման, արգելադրման և բոնագրավման պրակտիկայի վերաբերյալ մեթոդական ուղեցույց:		Հանցավոր գույքի հայտնաբերման, արգելադրման և բոնագրավման պրակտիկայի վերաբերյալ մեթոդական ուղեցույցի առկայություն			
	10.6 Կազմակերպել ուսուցում առանց մեղադրական դատավճռի գույքի բռնագանձման թեմայով	Քրեական արդարադատության այլ միջոցների կիրառման պրակտիկայի ձևավորումը	Քրեական արդարադատության այլ միջոցների կիրառման դեպքերի քանակը և բռնագանձված գույքի ծավալը			
11.Ապահովել ըստ առանձին նախորդող հանցագործությունների մասով հանցավոր գույքի արգելադրման և բոնագրավման ցուցանիշների վերաբերյալ վիճակագրական տվյալների վարումը	11.1 Վարել վիճակագրություն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ից ստացված հանցավոր գույքի ծավալների մասով ⁷ երկրում հանցավոր գույքի ծավալներն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ	Բոնագրավումը որպես քաղաքականությունների նպատակ սահմանելու պրակտիկայի ձևավորումը	Ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ից ստացված հանցավոր գույքի ծավալների մասով վիճակագրության առկայություն			

⁷ Հանցավոր գույքի ծավալների մեջ չներառել 11.3-րդ կետով նախատեսված տուժողներին պատճառված վնասը:

	ի գնահատելու նպատակով:					
	11.2 Վարել վիճակագրություն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ի կատարման արդյունքում առաջացած հանցավոր գույքի արգելադրման մասով ⁸ երկրում արգելադրված հանցավոր գույքի ծավալներն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ի գնահատելու նպատակով:		Ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ի կատարման արդյունքում առաջացած հանցավոր գույքի արգելադրման մասով վիճակագրության առկայությունը			

⁸ Արգելադրված հանցավոր գույքի ծավալների մեջ չներառել 11.3-րդ կետով նախատեսված տուժողներին պատճառված վնասը վերականգնելու նպատակով արգելադրված գույքը:

	11.3. Վարել վիճակագրություն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ով պետությանը, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատճառված վնասի, վնասի վերականգնման նպատակով արգելադրված գույքի և փաստացի վերականգնված վնասի մասով՝ երկրում տուժողներին պատճառված վնասի, վնասի վերականգման նպատակով արգելադրված գույքի և փաստացի վերականգնված վնասի ծավալներն ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ով գնահատելու նպատակով:		Ըստ առանձին նախորդող հանցագործություններ ով պետությանը, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատճառված վնասի, վնասի վերականգնման նպատակով արգելադրված գույքի և փաստացի վերականգնված վնասի մասով վիճակագրության առկայությունը			
	11.4 Բարելավել ՀՀ կենտրոնական բանկի 27.06.2023թ. թիվ 93-Ա որոշմամբ սահմանված՝ նախորդող հանցագործություններ ի և ՓԼ դատական վարույթներին առնչվող վիճակագրական տվյալների վարումը և		Նախորդող հանցագործություններ ի և ՓԼ դատական վարույթներին առնչվող՝ որակյալ վիճակագրական տվյալների առկայությունը			

	տրամադրումը, այդ թվում՝ Էլեկտրոնային արդարադատության ներդրման շրջանակներում դրանց թվայնացման և ավտոմատ վարման եղանակով:					
12. Ապահովել գույքի արդյունավետ կառավարումը	12.1 Ուսումնասիրել արգելադրված և բռնագրավված գույքի կառավարմանն առնչվող առկա ՀՀ կառուցակարգերը և միջազգային փորձը գույքի կառավարման արդյունավետ համակարգ ներդնելու տեսանկյունից	Արգելադրված և բռնագրավված գույքի կառավարման արդյունավետ կառուցակարգերը	Արգելադրված և բռնագրավված գույքի արդյունավետ կառավարման մասով ՀՀ և միջազգային փորձի ուսումնասիրության նյութի առկայությունը			
	12.2 12.1-րդ կետում կատարված ուսումնասիրության արդյունքներով ըստ անհրաժեշտության նախաձեռնել օրենսդրական փոփոխություն արգելադրված և բռնագրավված գույքի կառավարման հիմնադրամ ներդնելու նպատակով		Ըստ անհրաժեշտության արգելադրված և բռնագրավված գույքի կառավարման հիմնադրամ ներդնելու վերաբերյալ օրենսդրական նախաձեռնություն			

Առաջնահերթություն 5. Կանխարգելիչ արդյունավետ միջոցառումներ ձեռնարկելը

Ռազմավարական խնդիր	Գործողություն	Գնահատման չափանիշներ		Հայտնաբերված խոչընդոտներ	Ճշգրտող միջոցառումներ	Իրագործման կարգավիճակ
		Որակական	Քանակական			
13. Բարձրացնել ՌԱԳ-ով ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող հանցագործությունների սխեմաների բացահայտման, այդ թվում՝ ՓԼ/ԱՖ կասկածելի իրավիճակներ հայտնաբերելու և ԿԳՀ տրամադրելու կարողությունները	13.1 Հաշվետու անձանց համար կազմակերպել ուսուցումներ՝ ՌԱԳ-ով ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող նախորդող հանցագործությունների և ՓԼ սխեմաների բացահայտման թեմաներով	ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող նախորդող հանցագործությունների և ՓԼ սխեմաների բացահայտման պրակտիկայի ձևավորումը	Ո/Կ			
	13.2 Վերահսկող մարմինների համար կազմակերպել ուսուցումներ՝ տեղերում և հեռակա վերահսկողության շրջանակներում ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող հանցագործության սխեմաների բացահայտման ուղղությամբ հաշվետու անձի ներքին հսկողական համակարգերի պատշաճ առկայությունը ստուգելու թեմաներով					
	13.3 Կազմակերպել ուսուցումներ ոչ ֆինանսական հաստատությունների և անձանց համար ՓԼ/ԱՖ կասկածելի չափանիշներ հայտնաբերելու և ԿԳՀ տրամադրելու կարողությունները բարձրացնելու թեմաներով		Ո/Կ			
	13.4 Կազմակերպել ուսուցում վերահսկող մարմինների և	Կրիպտոակտիվներից բխող	Ո/Կ			

	հաշվետու անձանց համար կրիպտոակտիվների շրջանառությունից բխող ՓԼ/ԱՖ ռիսկերը բացահայտելու և կանխարգելելու թեմաներով	ՓԼ ռիսկերը բացահայտելու պրակտիկայի ձևավորումը				
	13.5 Գնահատել ԿԳՀ-ների տրամադրման որակը և տրամադրել հետադարձ կապ հաշվետու անձանց և վերահսկող մարմիններին	Որակյալ ԿԳՀ-ների տրամադրումը	ԿԳՀ-ների որակի գնահատման վերաբերյալ փաստաթղթի առկայությունը			
	13.6 13.5 կետում տրամադրված ԿԳՀ-ների որակի գնահատման արդյունքների հիման վրա ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցառումներ՝ ԿԳՀ-ի որակը բարձրացնելու նպատակով		Վերահսկող մարմնի կողմից գործողությունների ծրագրի կազմում			
	13.7 Կազմակերպել ուսուցում ՖԴԿ աշխատակիցների համար ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող հանցագործությունների արդյունքում ՓԼ սխեմաների և նոր մեթոդների բացահայտման կարողությունը բարելավելու նպատակով	ՓԼ կասկածելի գործարքների որակյալ վերլուծություն. ՓԼ սպառնալիք ներկայացնող նախորդող հանցագործությունների և ՓԼ սխեմաների և նոր մեթոդների բացահայտում	Ո/Կ			
	13.8 Վերանայել ՓԼ/ԱՖ կասկածելիության չափանիշները		ՓԼ/ԱՖ կասկածելիության, այդ թվում՝ կրիպտոակտիվների կիրառմամբ, չափանիշների վերաբերյալ ուղեցույցի կամ այլ նյութի առկայությունը			
	13.9 Մշակել կրիպտոակտիվների կիրառմամբ ՓԼ/ԱՖ կասկածելիության չափանիշներ	Կրիպտոակտիվների կիրառմամբ ՓԼ/ԱՖ սխեմաների բացահայտում				

14. Ապահովել ՀՊՈՒ-ի գործընթացների շարունակական իրականացումը	14.1 Կազմակերպել ուսուցում ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց համար՝ ՀՊՈՒ-ի գործընթացների իրականացման, այդ թվում՝ գույքի ծագման աղբյուրը և իրական շահառուներին պարզելու թեմաներով	Ոչ ֆինանսական հաստատությունների կողմից ՀՊՈՒ-ին առնչվող պարտականնությունների ողջ ծավալով իրականացման պրակտիկայի ձևավորում	Ո/Կ			
	14.2. Ձեռնարկել միջոցառումներ դրամական փոխանցում իրականացնող անձանց կողմից քարտից քարտ փոխանցումների, էլեկտրոնային դրամապանակներից բանկային հաշիվներին կամ բանկային քարտերին իրականացված փոխանցումների և հակառակ ուղղությամբ փոխանցումների, օտարերկրյա վճարային համակարգերի միջոցով իրականացվող քարտից քարտ փոխանցումների, ավտոմատ ինքնասպասարկման տերմինալներով դրամական միջոցների կանխիկ մուտքագրումների դեպքում նույնականացման տվյալների ձեռքբերման և պահպանման ուղղությամբ պատշաճ գործիքակազմի առկայությունն ապահովելու տեսանկյունից	Դրամական փոխանցում իրականացնող անձանց կողմից քարտից քարտ փոխանցումներ ի, էլեկտրոնային դրամապանակներից բանկային հաշիվներին կամ բանկային քարտերին իրականացված փոխանցումներ ի և հակառակ ուղղությամբ փոխանցումներ ի, օտարերկրյա վճարային համակարգերի միջոցով իրականացվող քարտից քարտ	Դրամական փոխանցում իրականացնող անձանց կողմից քարտից քարտ փոխանցումներ ի, էլեկտրոնային դրամապանակներից բանկային հաշիվներին կամ բանկային քարտերին իրականացված փոխանցումներ ի և հակառակ ուղղությամբ փոխանցումներ ի, օտարերկրյա վճարային համակարգերի միջոցով իրականացվող քարտից քարտ			

		փոխանցումներ ի, ավտոմատ ինքնասպասար կման տերմինալներո վ դրամական միջոցների կանխիկ մուտքագրումն երի դեպքում նույնականացմ ան տվյալների ձեռքբերման և պահպանման պրակտիկայի ձևավորումը	փոխանցումներ ի, ավտոմատ ինքնասպասար կման տերմինալներո վ դրամական միջոցների կանխիկ մուտքագրումն երի դեպքում նույնականացմ ան տվյալների ձեռքբերման և պահպանման գործիքակազմի առկայությունը			
	14.3 Նախաձեռնել օրենսդրական փոփոխություն 50 մլն ՀՀ դրամը գերազանցող անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքների համար պարտադիր նոտարական վավերացման պահանջ սահմանելու վերաբերյալ	50 մլն ՀՀ դրամը գերազանցող անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքների նկատմամբ նոտարների կողմից ՀՊՈԻ պահանջների կիրառումը	50 մլն ՀՀ դրամը գերազանցող անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքների նկատմամբ նոտարական վավերացման պահանջի սահմանման վերաբերյալ օրենսդրական նախաձեռնությ ուն			
15. Բարձրացնել թիրախային պատժամիջոցների իմպլեմենտացմանն առնչվող կարողությունները:	15.1 Կազմակերպել հաշվետու անձանց և ներգրավված գերատեսչությունների աշխատակիցների շարունակական ուսուցումը, այդ թվում՝ ըստ նպատակահարմարության, միջազգային գործընկերների	Հաշվետու անձանց կողմից ահաբեկչությա ն և ՁՈՁ ՏՖ-ին առնչվող թիրախային	Ահաբեկչության և ՁՈՁ հետ կապված անձանց հայտնաբերմա ն դեպքերի քանակը և			

	աջակցությամբ, ՄԱԿ ԱԽ 1267, 1373 և դրանց հաջորդող բանաձևերով նախատեսված թիրախային ֆինանսական պատժամիջոցներին առնչվող պարտականությունների, ինչպես նաև պատժամիջոցներից խուսափելու մեթոդների և ռիսկերի թեմայով:	Ֆինանսական պատժամիջոցների ներքո իրենց պարտականությունները հասկանալը:	սառեցված գույքի ծավալը			
	15.2 Կազմակերպել հաշվետու անձանց և իրավասու պետական մարմինների աշխատակիցների ուսուցումը, այդ թվում՝ ըստ նպատակահարմարության, միջազգային գործընկերների աջակցությամբ, ՁՈՁ ՏՖ դեմ պայքարի վերաբերյալ ՄԱԿ ԱԽ 1718, 1737 և դրանց հաջորդող բանաձևերով նախատեսված թիրախային ֆինանսական պատժամիջոցներին առնչվող պարտականությունների, ինչպես նաև պատժամիջոցներից խուսափելու մեթոդների և ռիսկերի թեմայով:	Ցուցակված անձանց և կազմակերպությունների գույքի հայտնաբերման և սառեցման պրակտիկայի ձևավորումը				
	15.3 Մշակել ՁՈՁՏՖ կասկածելիության չափանիշներ	ՁՈՁՏՖ կասկածելիության չափանիշների բացահայտում	ՁՈՁՏՖ կասկածելիության չափանիշների վերաբերյալ ուղեցույցի կամ այլ նյութի առկայությունը			
16. Նպաստել իրավաբանական անձանց իրական շահառուների	16.1 Դիտարկել ՀՀ կենտրոնական բանկի բանկային հաշիվների ռեեստրի իրավաբանական անձանց իրական շահառուի տվյալներով համալրման	Բանկային հաշիվների ռեեստրը իրավաբանական անձանց	Բանկային հաշիվների ռեեստրը իրավաբանական անձանց			

թափանցիկության ապահովմանը:	հնարավորությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություն	իրական շահառուի տվյալներով համալրման, տվյալների համապատաս խանության ապահովման պրակտիկայի ձևավորում	իրական շահառու տվյալներով համալրման, տվյալների համապատաս խանության ապահովման հնարավորությ ան վերաբերյալ ուսումնասիրու թյան նյութի առկայություն			
	16.2 16.1 կետով սահմանված ուսումնասիրության արդյունքում դիտարկել համապատասխան իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտությունը					
	16.3 Դիտարկել հաշվետու անձանց ազդակների հիման վրա իրական շահառուների տվյալների անհամապատասխանությունների հաղորդման ընթացակարգերի ներդրման անհրաժեշտությունը՝ կատարելով համապատասխան ուսումնասիրություն:		Բանկային հաշիվների ռեեստրը իրական շահառու տվյալներով համալրման, տվյալների համապատաս խանության ապահովման մասով համապատաս խան իրավական ակտերում փոփոխությունն եր կատարելու վերաբերյալ օրենսդրական նախաձեռնությ ուն			
	16.4 16.3 կետով սահմանված ուսումնասիրության արդյունքում դիտարկել համապատասխան իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտությունը					
17. Ապահովել առավել խոցելի ՈԱԿ-ի կողմից	17.1 Կազմակերպել ուսուցում հարաբերականորեն առավել	Առավել խոցելի ՈԱԿ-ների	Ո/Կ			

ԱՖ չարաշահման և ռիսկի հակազդման համարժեք միջոցառումների կիրառումը, այդ թվում՝ ռիսկահենք վերահսկողության շարունակական իրականացման միջոցով:	խոցելի ՈԱԿ-ի համար՝ ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից վերջինների խոցելիությունների և դրանց հակազդման համարժեք միջոցառումներ կիրառելու վերաբերյալ	կողմից իրենց՝ ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից խոցելիությունները հասկանալը				
	17.2 Բարելավել վերահսկող մարմնի կողմից ՈԱԿ-ների նկատմամբ ռիսկահենք վերահսկողության գործիքակազմը՝ ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից առավել խոցելի ՈԱԿ-ների նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով, այդ թվում՝ անհրաժեշտության դեպքում ռիսկահենք վերահսկողության ձեռնարկի վերանայման միջոցով:	ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից առավել խոցելի ՈԱԿ-ների նկատմամբ համարժեք վերահսկողական միջոցառումների կիրառումը	ՈԱԿ-ների ԱՖ չարաշահման մասով վերահսկողական նոր գործիքներ կամ վերանայված ռիսկահենք վերահսկողական ձեռնարկ. ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից առավել խոցելի ՈԱԿ-ների քանակը			
	17.3 Իրազեկել ՈԱԿ-ներին նվիրատվություններ կատարած անձանց(դոնորների)՝ ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից ՈԱԿ-ների խոցելիության վերաբերյալ	Դոնորների կողմից ԱՖ չարաշահման և ռիսկի տեսանկյունից ՈԱԿ-ների խոցելիությունները հասկանալը	Ո/Կ			

18. Բարձրացնել արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում ՓԼ/ԱՖ կասկածելի իրավիճակների բացահայտման կարողությունները և ապահովել համարժեք կանխարգելիչ միջոցառումների կիրառումը:	18.1 Կազմակերպել ուսուցում արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում ՓԼ/ԱՖ կասկածելի չափանիշների, այդ թվում՝ առանց հայտարարագրման կամ կեղծ հայտարարագրման դեպքերը բացահայտելու, գույքը արգելադրելու և բռնագրավելու թեմաներով	Արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում ՓԼ/ԱՖ կասկածելի չափանիշների, այդ թվում՝ առանց հայտարարագրման կամ կեղծ հայտարարագրման դեպքերի բացահայտման , գույքի արգելադրման և բռնագրավման պրակտիկայի ձևավորումը	Արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի արժեթղթերի անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում ՓԼ/ԱՖ կասկածելի, առանց հայտարարագրման կամ կեղծ հայտարարագրման դեպքերի քանակը. Արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի արժեթղթերի անդրսահմանային տեղափոխման կասեցման դեպքերի քանակը. Արգելադրված և բռնագրավված արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի			
---	---	--	--	--	--	--

			արժեթղթերի ծավալը			
	18.2 Կատարել ուսումնասիրություն արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում առանց հայտարարագրման, կեղծ հայտարարագրման կամ օրենքով նախատեսված այլ խախտումների դեպքում կիրառված կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ, այդ թվում՝ նախաձեռնված վարչական և քրեական վարույթների, դրանց շրջանակում արգելադրված և բռնագրավված գույքի ցուցանիշների վերաբերյալ		Արժույթային արժեքների և ըստ ներկայացնողի փոխանցելի գործիքների անդրսահմանային տեղափոխումների դեպքում առանց հայտարարագրման, կեղծ հայտարարագրման կամ օրենքով նախատեսված այլ խախտումների դեպքում կիրառված կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ, այդ թվում՝ նախաձեռնված վարչական և քրեական վարույթների, դրանց շրջանակում արգելադրված			

			և բռնագրավված գույքի ցուցանիշների վերաբերյալ ուսումնասիրու թյան նյութի առկայությունը			
--	--	--	---	--	--	--

Հավելված 3. 2021-2023թթ. ՌԱԳ արդյունքներով վերհանված ՓԼ/ԱՖ մնացորդային ռիսկերը՝ ըստ հիմնական դերակատարների

1. Իրավապահ և դատական համակարգ

- 1) Հեռահաղորդակցության և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ հափշտակված և թմրամիջոցների իրացումից ստացված գումարներն օրինականացնելը.
- 2) Ստվերային ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու ձևով գոյացած հասույթը հարկման դաշտից թաքցնելու, հարկային հաշվետվություններում կեղծ տվյալների մուտքագրմամբ չվճարված հարկերը տարբեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ ՀՀ-ում տնտեսական գործունեություն չիրականացրած իրավաբանական անձին փոխանցելու եղանակով օրինականացնելը.
- 3) Իշխանական լիազորությունների չարաշահմամբ համայնքային սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքերը կադաստրային արժեքից անհամեմատ ցածր գնով օտարելու, այլ անձանց անվամբ ձևական պայմանագրեր կնքելու, առանց ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր կնքելու եղանակով պետական բյուջեից հափշտակված գումարներն օրինականացնելը.
- 4) ՓԼ գործերի քննության արդյունավետությանը խոչընդոտող գործոններով (մեծաքանակ քրեական վարույթները, դատաքննության ձգձգումները, նոր տեխնոլոգիաները, գիտելիքների պակասը) պայմանավորված՝ 1-3 կետերով նախատեսված ՓԼ հանցագործությունները ոչ բավարար չափով բացահայտելը, հանցանք կատարած անձանց չպատժելը և գույքը չբռնագրավելը.

2. Մասնավոր հատված և վերահսկող մարմիններ

- 1) Բանկային քարտի տվյալների ապօրինի ձեռքբերմամբ քարտում առկա միջոցները այլ բանկային, էլեկտրոնային դրամապանակների, այդ թվում՝ խաղային հաշիվներին փոխանցելու և կրիպտոակտիվների փոխարկելու սխեմաներ (*Բանկեր, դրամական փոխանցում իրականացնող անձինք, ինտերնետ շահումով խաղի կազմակերպիչներ*),

- 2) Բանկային, էլեկտրոնային դրամապանակների, այդ թվում՝ խաղային հաշիվների օգտագործմամբ թմրանյութերի դիմաց վճարումները կրիպտոակտիվներով կատարելու, թմրամիջոցների իրացումից ստացված միջոցները կրիպտոակտիվների առուվաճառքով զբաղվող հարթակներին փոխանցելու և կրիպտոակտիվների փոխարկելու սխեմաներ *(Բանկեր, դրամական փոխանցում իրականացնող անձինք, ինտերնետ շահումով խաղի կազմակերպիչներ)*։
- 3) Քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձանց կամ վերջինների հետ փոխկապակցված անձանց հաշիվներին գումարները կանխիկ մուտքագրելու, ավանդադնելու, անշարժ գույք ձեռքբերելու նպատակով գումարները հաշիվներից ելքագրելու կամ այլ երկիր փոխանցելու սխեմաներ *(Բանկեր)*։
- 4) Հարկային պարտավորություններից խուսափելուն միտված՝ ֆիզիկական անձանց բանկային հաշիվներին կանխիկ մուտքագրելու կամ բանկային հաշիվներով ապրանքների և ծառայությունների համար վճարումներ իրականացնելու սխեմաներ *(Բանկեր)*։
- 5) ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով ֆինանսական միջոցների տարանցիկ փոխանցումներին առնչվող սխեմաներ, այդ թվում՝ ՀՀ-ում ընկերություն հիմնադրելու և իբրև մատուցված ծառայության կամ ապրանքի դիմաց վճարվող գումարներ փոխանցելու, արտասահմանյան թողարկողների կողմից տարբեր ֆինանսական գործիքներում ներդրումների քողի տակ գործարքներ կատարելու միջոցով *(Բանկեր)*։
- 6) Անշարժ գույքի առուվաճառքի խոշոր պայմանագրերում շուկայական բարձր արժեքով գույքն ակնհայտորեն ցածր արժեքով նախատեսելու և պայմանագիրը վավերացնելու կամ վավերացնելու առաջարկ ներկայացնելու սխեմաներ *(Նոտարներ)*։
- 7) Բավարար չափով ռիսկահենք վերահսկողության (ռիսկերը չգնահատելը կամ մասնակի գնահատելը, ստուգումների ցածր քանակը, խախտումներ չարձանագրելը կամ ոչ բավարար չափով արձանագրելը) չիրականացմամբ պայմանավորված՝ 1-6 կետերով նախատեսված սխեմաների առնչությամբ հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին հսկողության ոչ բավարար

գործընթացների առկայությունը չբացահայտելը և պատասխանավության միջոց չկիրառելը (Վերահսկող մարմիններ).